

Право соціального захисту

**Г. А. Трунова
М. І. Боднарук**

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Г.А. Трунова

М.І. Боднарук

Право соціального захисту
Навчальна програма та методичні вказівки

Чернівці
Чернівецький національний університет
2012

УДК 349.3-05787(477)(07)
ББК 67.9 (4УКР)305.6.Я7
Т 787

Друкується за ухвалою редакційно-видавничої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

Рецензенти :

Орловський О.Я. доцент кафедри цивільного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат юридичних наук, доцент.

Козуб І.Г. доцент кафедри цивільного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат юридичних наук.

Відповідальна за випуск :

Гетьманцева Н.Д. кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Трунова Г.А., Боднарук М.І.

Т 787 Право соціального захисту : навч. прогр. дисципліни та метод. вказівки / Г.А. Трунова, М.І. Боднарук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 84 с.

Кредитна програма курсу «Право соціального захисту» містить передумову до навчального видання, модульну програму дисципліни, завдання до кожного навчального елемента, перелік нормативно-правових актів, рекомендовану та спеціалізовану літературу, перелік питань до підсумкового контролю.

Для студентів юридичних вузів та факультетів.

УДК 349.3-05787(477)(07)

ББК 67.9 (4УКР)305.6.Я7

© Г.А. Трунова, М.І. Боднарук, 2012
© Чернівецький національний
університет, 2012

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Змістово-діяльнісна структура модулів до навчальної дисципліни «Право соціального захисту»	7
Теми лекцій, плани семінарських занять, перелік питань до I модуля	19
Теми лекцій, плани семінарських занять, перелік питань до II модуля	31
Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	
Перелік питань до іспиту	59
Список літератури.....	62
Критерії оцінювання	83

Передмова

Конституційні завдання соціальної політики України визначають обов'язок держави дбати про благополуччя своїх громадян. Спираючись на фундаментальні положення Конституції, необхідно визнати, що наша держава на перший план висуває перш за все розв'язання питань забезпечення основних прав і свобод людини, включаючи права і свободи у сфері права соціального захисту. Саме рівень забезпечення останніх слугить індикатором соціальної політики держави.

Право соціального захисту – це галузь у системі права України, яка вже багато років вивчається як нормативний курс для студентів вищих навчальних юридичних закладів, які навчаються за спеціальністю «Право».

Програма курсу «Право соціального захисту» розроблена з метою повного оволодіння студентами необхідним матеріалом. Концепція курсу передбачає проходження студентом у період навчання наступних стадій:

I. Формування уявлень про предмет курсу «Право соціального захисту».

II. Формування ґрунтовних знань із курсу «Право соціального захисту».

III. Оволодіння вміннями практичного застосування набутих знань.

Метою навчального курсу «Право соціального захисту» є досягнення знання та розуміння студентами сутності і норм права соціального захисту, підготовка високопрофесійних фахівців до практичної діяльності.

Завданнями навчального курсу є дослідження правової природи соціального захисту в умовах ринкової економіки; розкриття його видів та особливостей їх правового регулювання; дослідження чинної системи пенсійного забезпечення; аналіз механізму соціального захисту малозабезпечених громадян та охорони материнства і дитинства, а також порядку соціального обслуговування громадян.

За результатами вивчення матеріалу з права соціального захисту в межах відведених годин і тематичного плану дисципліни студенти повинні:

розуміти

- сутність права соціального захисту;
- поняття джерел права соціального захисту;
- сутність принципів права соціального захисту;
- сутність правовідносин у сфері соціального захисту;
- сутність страхового стажу та його призначення;
- сутність та призначення єдиного соціального внеску;
- сутність системи страхового пенсійного забезпечення;
- сутність і призначення накопичувальної та недержавної систем пенсійного забезпечення України;
- правову природу спеціальних пенсій;

- сутність допомог у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування;

- сутність державних соціальних допомог;

- сутність соціального обслуговування;

знати

- предмет, метод та систему права соціального захисту;

- класифікацію джерел права соціального захисту;

- класифікацію принципів;

- порядок вирахування страхового стажу;

- порядок нарахування та сплати єдиного соціального внеску;

- страхові пенсії за законодавством;

- види пенсійних виплат із Накопичувального фонду та Недержавних пенсійних фондів;

- ознаки та види державних соціальних допомог;

- поняття, види та принципи соціального обслуговування;

вміти

- вирізняти відмінність права соціального захисту від інших галузей права;

- правильно характеризувати нормативно-правові акти та акти договірної характеру, що є джерелами права соціального захисту;

- визначати принципи окремих інститутів права соціального захисту;

- визначати юридичні факти за правом соціального захисту;

- розмежовувати поняття страховий, трудовий стаж та вислуга років;

- визначати розмір єдиного соціального внеску;

- визначати порядок призначення та виплати пенсій;

- визначати порядок надання відповідних пенсійних виплат;

- визначати порядок призначення спеціальні пенсій;

- визначати порядок надання страхових соціальних допомог;

- визначати порядок виплати державних соціальних допомог;

- визначати порядок соціального обслуговування.

Після вивчення даного курсу студенти:

✓ отримають навички щодо змісту норм права соціального захисту;

✓ матимуть досвід практичного розв'язання правових ситуацій у сфері права соціального захисту;

✓ отримають навички науково-дослідної роботи у сфері права соціального захисту.

Навчання будується з використанням активних методів: поєднання аудиторних занять із самостійною роботою.

До поняття аудиторних занять входять лекції, практичні заняття, консультації; у поняття самостійної роботи – написання курсових, дипломних робіт, робота з літературою і нормативними актами, підготовка рефератів, огляд бібліографії, розв'язання практичних завдань тощо.

У кожній темі передбачено перелік основних питань і список літератури. Виконання завдань покликане сприяти розвитку у студентів аналітичного мислення, уміння самостійно працювати з нормативними актами, систематизувати отримані знання. Для вироблення у студентів практичних навичок, викладач на свій розсуд пропонує їм виконати завдання, що являють собою конкретні справи у сфері права соціального захисту. Студент повинен дати теоретичний аналіз ситуації.

Як форми контролю занять використовуються:

усні опитування;

перевірка самостійної роботи;

тестування;

термінологічні диктанти;

іспит із результатів навчального курсу (студент може ознайомитися з питаннями до іспиту).

Сукупна оцінка за курс складається з наступних основних показників:

1) ступінь опрацювання теми:

- відвідування занять і участь в обговореннях;

- самостійна робота;

2) внутрішньосеместрові колоквиуми;

3) іспит із результатів навчального курсу.

Кваліфікований юрист, повинен знати право соціального захисту в повному обсязі незалежно від форми навчання. Особливостями освітнього процесу на кафедрі цивільного права Чернівецького національного університету є:

- орієнтованість програм на гуманізацію освіти, нові установки на сучасні функції права, на відношення до студента як до особистості;

- раціональне поєднання лекційних курсів і практичних занять у навчальних планах;

- індивідуалізація навчання, що забезпечується можливістю вибору із широкого спектра навчальних курсів: роботи з невеликими навчальними групами, складання індивідуальних планів і графіків занять, індивідуалізації при проходженні практики кожним студентом, що враховує спрямованість його професійної діяльності;

- залучення до здійснення всіх проєктів і програм висококваліфікованих фахівців-викладачів і практичних працівників, а також студентів.